

*Pământ, cel mai frumos pământ!
O, vatră! Bănățean pământ!
Tu binecuvântat să fi
În orice clipă, -n orice zi!*

PETER JUNG

Ce ciudat: Banatul nu a așteptat niciodată fericirea de la București, iar Bucureștiul nu ar fi cunoscut niciodată fericirea de a fi liber pentru țara toată, fără Banat. Fii Banatului însă, nicidecum nu și-au găsit loc în guvernele hotărâte la București. Nici măcar în acesta al decreteilor...

Aflați între aceste două adevăruri irefutabile, ne întrebăm legitim, după aproape 80 de ani, asemeni fraților noștri din '33: „Cum se poate că pe noi nu ne ascultă și nu ne întreabă nimeni când e vorba de interesele vitale ale provinciei noastre?” Doresc - îi spune Victor Babeș lui Sever

PĂCAT DE TINE, BUCUREȘTI...

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Bocu în 1921 - din tot sufletul, Unirea tuturor românilor și dezaprob orice tendință separatistă, dar nu pricep această Unire ca să fim excluși din drepturile și de la folosința bogățiilor noastre, invadați și reduși la rolul unei colonii cucerite de către politicienii egoiști din toate partidele.

Banatul, transetnic și transconfesional, unde s-a respectat cu sfințenie principiul meritocrației, a fost spoliat de București, cu mult înainte de venirea comuniștilor. Un exemplu: în vara anului 1931, Nicolae Iorga, în calitatea de prim-ministru, a vizitat Timișoara alături de regele Carol al II-lea; în urma acelei vizite, Iorga a decis să rechiziționeze, pentru guvernul pe care îl conducea, un automobil Lincoln, cumpărat de bănățeni pentru obligațiile protocolare ale Directoratu-

lui Banatului. La protestele bănățenilor, infatuatul savant a concluzionat: *O singură uliță din București, valorează mai mult decât toate satele din Banat și Ardeal!* Și era Iorga...

Astăzi, la 93 de ani de la Unire, bănățenii sunt priviți în continuare la București ca niște depeizați. Dacă această atitudine se datorează faptului că Banatul s-a unit cu țara cu întârziere administrativă, atunci Bucureștiul, trebuie să salute cu recunoștință gestul bănățenilor, acela de-a nu-și negocia unirea cu România.

P.S. O capitală - asemeni oricărei așezări omenești - trebuie să găzduiască și ratații vieții. Numai că pentru a fi cu adevărat capitala unui neam, ratații ei nu trebuie să acceadă la frâiele puterii.

Din Cartea Înțelepciunii lui Isus - Fiul lui Sirah

- Murind, omul va moșteni șerpi și fiare și viermi.
- Să nu lauzi pe om pentru frumusețea lui și să nu te scârbești de om pentru chipul lui.
- Mai înainte de a cerceta, nu huli; cunoaște întâi și atunci dojenește.
- Mai înainte de a nu auzi, nu răspunde; și nu tăia nimănui șirul cuvintelor.
- Nu băga pe tot omul în casa ta, că multe sunt meșteșugurile celui viclean.
- Potârniche închisă în coșniță, așa este inima trușafului, și ca iscoada privește căderea.
- Nu este bine pentru cel care pururea petrece în răutăți și nu dă milostenie.
- Dă celui binecredincios, și să nu ajutorezi pe cel păcătos.
- Fă bine celui smerit, și nu da celui nelegiuit.
- Ține pâinile lui și nu-i da, ca nu cumva acela să se întărească asupra ta.
- Că îndoite răutăți vei afla în toate bunătățile pe care i le vei face.
- Căci și Cel Preaînalt a urât pe cei păcătoși, și celor nelegiuiți va răsplăti cu pedeapsă.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

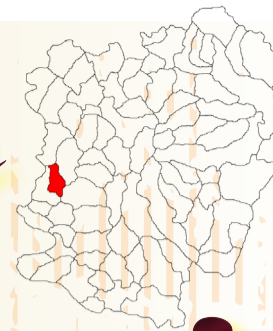
IOAN HAȚEGAN
ISTORIC

A fost o dată un oraș-cetate (Timișoara) care avea un cimitir, între anii 1738 și 1771, acest cimitir se afla pe locul de azi al Parcului Central. Aici au fost înmormântați circa 8-9.000 de oameni, majoritatea morți în timpul ciumei. O dată cu deschiderea noului cimitir municipal - din Calea Lipovei - acesta este închis. Existase un cimitir civil, urmat de unul militar; ambele erau situate între cursul Begăi (aproximativ pe linia de tramvai de azi) și al șanțului sanitar (pe actualul bd. al Republicii/Regele Ferdinand). Prin anii '60-'70 ai secolului trecut, generalul Scudier, în calitate de comandant militar al Banatului, hotărăște să transforme vechile cimitire într-un parc. Soldații sunt puși la treabă: dezgroapă cu grijă rămășițele, le învelesc în giulgii sau le depun în sicrie și, după o slujbă religioasă, acestea sunt reînhumate

în Calea Lipovei. Terenul devine astfel curat. Este nivelat și apare parcul, pe o suprafață de 86.835 mp (cel puțin atâta avea în jurul anilor 1920). În 1879, cetățenii din Iosefin și Elisabetin înființează o Asociație a Parcului, îngrijindu-se să arate așa cum trebuie (oare când cetățenii de azi vor avea o inițiativă similară?). În anul 1905, primăria preia parcul

în îngrijire. Se transformă și se pun în valoare speciile decorative: tisa, castanii, pinii, nucul american, hickory etc. Aici se află și celebra școală de înot (Usoda, cum o mai știu unii), în mijloc s-a creat o alee impresionantă, unde s-a înălțat în 1962 (inaugurat oficial pe 30 decembrie) monumentul ostașului român, creație a lui Ion Vlad. Există și o proiectată (de mult) alee a personalităților, cu ceva statui, unele dispărute între timp. La intrarea dinspre Catedrală, într-un mic scuar, pe dreapta, o mignonă statuie a "victoriei", creată de C. Lucaciu, își întâmpină oaspeții. În 1881, municipalitatea ridică o statuie a creatorului parcului - Scudier -, dăruită în multuoasa toamnă a lui 1918. Copii, bătrâni, oameni doritori de odihnă și liniște străbat astăzi aleile. Un colț "fierbinte" este cel din spatele statuii ostașului român, acolo unde șahiștii și tablagiile încing partide interminabile. Vechiul loc de joacă al copiilor zace în părăginită. Până când?

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

BALUL BLOJILOR

ANA MARIA POPA

Realizat sub patronajul primarului comunei Grădinari, Ion Moșoarcă, „Balul Blojilor” este un obicei atât de vechi încât folcloriștii încă au dubii asupra originilor sale.

Membri orchestrei Ansamblului CARAȘUL au contribuit la organizarea și reușita manifestării: Teodor Boseică, Petrică Gogâltan și Gabriel Micu

Astfel, Simion Florea Marian, după ce reproduce descrierea obiceiului, făcută de Șofronie Liuba și Iosif Olaru, ambii din Maidan (azi Brădișorul de Jos), de lângă orașul Oravița, îl apropie de obiceiul „cucilor” din Dobrogea, fără să explice

ce stă la baza acestei apropieri. La rândul său, Tache Papahagi, reproducând aceeași descriere, îi stabilește originile în sărbătorile romane „Stultorum festa” și „Fornacalia”, argumentând această afirmație prin existența obiceiului și la alte popoare de origine latină. Totuși, toată lumea este de acord că această sărbătoare este un prilej de bucurie împărtășită de toți membrii comunității.

-R-

TALENTUL TINERILOR din GRĂDINARI, PREGĂTIT PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

CODRUȚ ANCA

În cadrul Casei Culturale „Cacova” se pregătește sala unui „magazin de prezentare” al tuturor activităților din cadrul secțiilor noastre. Acesta va cuprinde atât evenimentele organizare la sediul nostru, cât și prezența colectivelor noastre la alte manifestări culturale în zona Banatului, din țară și străinătate.

În cadrul acestui spațiu încercăm să punem la dispoziția vizitatorilor, cărțile lansate în cadrul cenaclurilor noastre literare (pt. copii „Pană Cărășană” și cel în grai bănățean „Paul Târbățiu”), Revista culturală „Scripta Manent”, pliantele celor două ansambluri folclorice „Carașul” și „Mugurii Carașului”, al Trupeii de teatru „Liliacul alb”, al grupului vocal „Carașul”, pliantul Casei Culturale și pliantul muzeului. La toate acestea se vor prezenta și pliantele de la manifestările pe care le vom organiza noi în anul 2012: Festivalul de dans popular tradițional „Vară Cărășană” - 23.04.2012 - ediția a III-a, Festivalul internațional de fanfare țărănești „Gheorghe Novac” ediția a III-a, Tabăra de creație literară „Constantin Miu Lerca” ediția a III-a și Festivalul ansamblurilor de dans popular „Sandală Ionel Marcu”, ediția a III-a.

ANSAMBLUL NOSTRU PE MELEAGURI STRĂINE

CODRUȚ ANCA

Ansamblurile folclorice „Carașul” și „Mugurii Carașului” ale Casei de Cultură „Cacova” au dus numele localității noastre peste hotare. Prezența scenică, dan-

sul curat și neatins parcă de vreme al Văii Carașului a încântat pe frații din țările vecine și a făcut ca numele comunei Grădinari să fie rostit cu admirație. Consevente ro-

FESTIVAL INTERNATIONAL DE FOLKLOR Kazincbarcika UNGARIA 2011

FESTIVALUL CASTRAVEȚILOR MICHERECHI - UNGARIA 2011

lului asumat, aceste ansambluri reprezentative ale Văii Carașului s-au prezentat pe

GUDURIȚA - SERBIA - 2011

scenă cu un mănunchi de dansuri populare tradiționale, specifice zonei pe care o reprezintă, în coregrafia directorului artistic Codruț Anca.

Foaia de Caraș-Severin

Pagină editată de Consiliul Județean Caraș-Severin ■

UN JURNALIST DE MARCĂ, PENTRU O PRIMĂRIE CARE AȘTEAPTĂ SĂ-ȘI RECAPETE DEMNITATEA

IADRANCA VELCICOV

Valentin Rusu a dezvăluit recent numele viitorului candidat al PD-L la Primăria Reșița: ziaristul Doru Dinu Glăvan, redactorul-șef al Postului Regional Radio Reșița. Rusu nu a confirmat că Glăvan ar fi deja înscris în PD-L, dar a precizat că democrat-liberalii nu vor susține un candidat independent. Aceasta

ar fi a doua oară când o formațiune politică mizează pe un jurnalist, după ce, anterior, fostul PUR a mers la Primăria Reșiței cu Petru Buzzi. Dacă edili destoinici au ales să sprijine Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, iată că și jurnaliștii vor „detașa” un om, pentru a gospodări cel mai vechi centru siderurgic al României și una din cele mai importante cetăți industriale din sud-estul Europei.

Vorbe d'ale noastre

B

- băgrin, = salcâm
- băuță, = pietricică de râu, rotundă și albă
- bedreag, = constrâns prin mare presiune
- belcă, = sticlă de băutură
- beștreagă, = naiba
- bolbocină, = tufiș
- buznărit, = bășcălios, supărător (var., buzărant)
- bădană, = banișă mare
- băgișe, = cratiță mare de fontă
- băgic, = clopot de vite
- bitangă = hoiar, în expresia „a umbla bitanga” = a umbla fără rost.

Rubrică coordonată de Vasile TODI

POEȚI AI BANATULUI DE MUNTE

DIMITRIE ACEA

S-a născut în 7 martie 1941. A urmat liceul seral la Bocșa Vasiova. A scris poezie și proză de pe când era elev la școala profesională, iar versuri în grai bănățean a început să creeze în anul 2000, la îndemnul lui Ștefan Pătruț.

BĂNĂȚANU

Bănățanu o fost fruncia,
El niși astădz coada nu-i,
Până și în America
Să cunoașcie fala lui.

L-or spart ruși,
Nu în doauă,
Niși în tri și niși în patru,
Ci în nouădză' și nouă...

L-or suit în bou-vagoanie
Și l-or dus în Bărăgan,
Dar o doviegit și-acolo
Șie-i mincia dă bănățan

Țarina la el e-o mină:
Cât cie uiș, dă aor îi.
Bun dă lucru bănățanu-i,
Tot fala românului.

L-or luat avierea toată:
Marve, caii și coșia,
Că, bolândz și fără mincie,
N-or știut să-i ia omenia.

Hărnișia n-or putut-o
Să i-o-năbușă deloc,
Ungie el iș pune mâna,
Dumniedzău pune năroc.

FILĂ DIN REZISTENȚA ANTICOMUNISTĂ ÎN ȚARA BANATULUI

CORINA LĂZĂRESCU

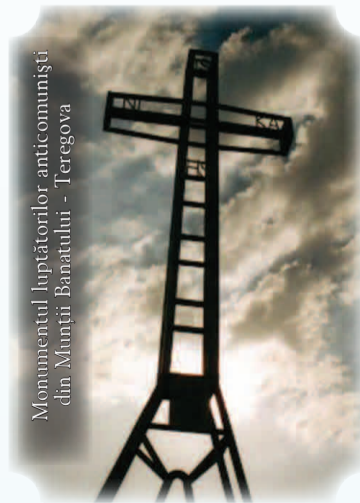
"L-au vândut propriii lui căpitani pe Tudor, dându-l legat pe mâna eteriștilor, să-l arunce într-o fântână! L-au vândut cei de-un neam pe Horea pentru câțiva arginți, ajutând cătanele să-l prindă. L-au alungat pe Bălcescu ca să piară în străinătăți, într-o groapă comună. L-au lăsat pe Iancu să cutreiere satele, să-și găsească moartea pe o bancă, în ploaie și-n vânt. L-au părăsit pe Eminescu într-o casă de nebuni, pentru a fi ucis cu o cărămidă în cap". (Ion Gavrilă-Ogoran)

În mai 1947, fostul prefect de Severin în '43-'44, colonelul Ion Uță, s-a retras în munți.

Împreună cu inginerul Aurel Vernichescu. Acesta din urmă s-a stabilit în zona Vârciorova, unde a format o grupare anticomunistă din 29 de luptători. Uță și-a fixat cartierul general în Munții Banatului, având alături 20 de "partizani". Trădat, grupul colonelului Uță a fost atacat în noaptea de 7 spre 8 februarie 1949. Au scăpat numai opt "partizani", care s-au regrupat și au continuat lupta, unii până în 1954. Comandantul lor a murit asigurându-le retragerea. În lotul grupului Uță au fost arestați 86 de oameni. Grupul Vernichescu a fost distrus tot prin trădare.

Cu o lună înainte, Securitatea desființase alte

două grupuri care activau tot în Banat, din 1947: Gheorghe Ionescu și Spiru Blănaru. În noaptea de 12-13 ianuarie 1949, Gheorghe Ionescu s-a înțeles cu Spiru Blănaru să-și unească forțele și să atace postul de jandarmi Teregova, spre a elibera un membru al Grupului Ionescu arestat de jandarmi. Atacul reușește, fără victime, după care cele două grupuri reunite s-au retras în pădurile din apropiere. Grupul Blănaru avea 12 membri, iar grupul Ionescu 18. Din păcate, arestatul fusese interogată și divulgase deja Securității membrii și sprijinitorii

Monumentul luptătorilor anticomuniști din Munții Banatului - Teregova

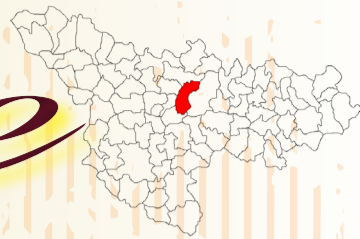
Organizației Ionescu. La 22 februarie, în locul numit Pietrele Albe, "partizanii" de sub comanda lui Ionescu și Blănaru au dat ultima bătălie cu trupele de Securitate. Între cei puțini scăpați atunci a fost și Spiru Blănaru, care însă a fost capturat

pe 12 martie 1949, tot prin trădare. O dată cu membrii grupurilor Ionescu și Blănaru au fost arestați și 124 de oameni care îi ajutau.

CARAȘ-SEVERINUL PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Situat în partea de sud-vest a României, județul Caraș-Severin are o suprafață de 8514 km² și ocupă locul al treilea, ca mărime între județele țării. Cuprinde 2 municipii, 6 orașe, 69 de comune cu 188 de sate.

- 102 d Hr. este ridicat castrul roman Tibiscum
- 1289 localitatea Caransebeș este atestată documentar sub numele de Opidum.
- 1450 Caransebeșul se impune drept centru politic al Banatului de Severin.
- 1718 în urma Păcii de la Passarowitz, Banatul intră sub ocupația Imperiului Habsburgic.
- 1719 la Bocșa ia ființă uzina de mașini agricole și totodată este pus în funcțiune primul furnal de pe teritoriul României de azi
- 1769 se deschid uzinele metalurgice la Reșița
- 1783 orașul Caransebeș devine reședință a Episcopiei Ortodoxe Române.
- 1817 la Oravița se inaugurează primul teatru zidit din sud-estul Europei.
- 1872 a fost construită prima locomotivă cu aburi la Reșița.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

Spiritualitatea Ianovei, din cele mai vechi timpuri

Monica GAIȚA

Preacucernicul Părinte Timotei Sbera păstorește comunitatea din Ianova de peste nouă ani. În rândurile de mai jos veți afla cum se vede viața spirituală de aici prin ochii unsului lui Dumnezeu, prin cuvintele sale.

Preacucernice Părinte, biserica în care slujiți are o istorie lungă, dar mai puțin cunoscută. Puteți să ne vorbiți de începuturile bisericii și schimbările pe care le-a suferit în timp?

Biserica actuală este din 1836. A zidit-o contele care era atunci aici pentru credincioșii ortodoksi, iar aceștia, pentru a răscumpăra construcția bisericii au lucrat pentru el mai mulți ani. În vremea aceea el avea relații, puterea financiară pentru a construi. Biserica dinaintea ei are o istorie și mai îndelungată. Documentele precizează biserica după 1300. Avem niște icoane vechi de la biserica dinaintea acesteia, icoanele de la ușile altarului și o icoană cu Sfântul Nicolae, care sunt mai vechi decât actuala biserică, construită în 1836.

Cum era Ianova acum aproape două secole?

► Înainte, aici erau trei parohii, Ianova era comună. Erau trei preoți, fiecare cu partea lui de parohie.

Cum este biserica în anul Domnului 2012, Preacucernice Părinte Timotei Sbera?

Preot Timotei Sbera - Ianova

► În decursul timpului, biserica a suferit mai multe intervenții. În ultimii ani, de când sunt preot s-au făcut niște intervenții capitale. S-a început cu acoperișul, a fost schimbat total în 2004. Atunci, domnul Petre Mihai a donat toată țigla de pe acoperiș, iar noi am plătit manopera și restul materialelor. Apoi s-a tencuit interior-exterior, a fost făcută o centură de rezistență, iar apoi am trecut la pictarea bisericii, tehnica frescă. Ne-a ajutat foarte mult Primăria, în fiecare an, Ministerul Culturii și domnul Valeriu Tabără. Oamenii din sat s-au mobilizat exemplar, au fost tot timpul în jurul bisericii, cu ajutor fizic, au pregătit mâncare pentru pictori în condițiile în care de trei ani pictăm.

Există familii din sat care au donat anumite picturi din biserică?

► Da! Începând cu altarul care este donat de familia David. De fapt, datorită lor s-a început pictura, dânsul a vrut să doneze pictura pentru altar. Atunci, alte familii mai înstărite s-au mobilizat și au donat alte picturi.

Există o ordine a picturilor, puteți să o menționați pentru cititorii noștri?

► Da, este o carte în care se descrie clar ce scene se fac și unde în biserică. În altar, spre exemplu, pe boltă este Maica Domnului cu Mântuitorul, mai jos sunt Sfinții Apostoli și apoi Sfinții Ierarhi. Pe boltă, de la altar spre pronaos este Înălțarea Domnului, Coborârea Duhului Sfânt, Mântuitorul, Sfânta Treime.

(va urma)

DIN ISTORIA COMUNEI NOASTRE

Anghelo NEICU

În anul 1333 este consemnată documentar așezarea Remete, dar satul este mult mai vechi; pe teritoriul satului au fost descoperite urmele unor locuințe care datează din prima epocă a fierului (Hallstadt, circa 1200 - 300 î.Hr.). Alte denumiri: Remetea Mare, Remetea, Remetea Timișană, Grossremete, Temesremete; 1333 Remete, 1476.

Remethe, 1723-25 Remeta, 1828 Remette, 1851 Remete, 1913 Temesremete. În evul mediu, pe harta Mercy (1723-25), figurează cu denumirea de Remeta. În această perioadă existau două domenii mari, din care unul aparținea familiei grofului Ambrozy. Cu ocazia licitării bunurilor camerale, în 1781 domeniul este cumpărat de Közeghy János, Egyed János și de Mesterházy János.

În anul 1806 Remetea este în întregime proprietatea lui Ștefan Gyurky, iar în 1836 baronii Ambrozy Gyula și Istvan dețin proprietăți mai mari. Familiile Ambrozy își construiesc un conac care a servit ca spital de campanie în 1848. Conform împărțirii administrative din 1950 și 1956: Regiunea Timișoara, raionul Timișoara, comunei Remetea Mare îi aparțin Remetea Mare și Bucovăț.

Conform Legii 3/1960 pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului R.P.R. cu modificările ulterioare: Regiunea Banat, raionul Timișoara, de comuna Remetea Mare aparține Remetea Mare și Bucovăț. În 1968, în teritoriul administrativ al comunei intră Ianova și Bazoșu Nou.

EMINESCU

– UN SUFLET ÎN TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

Timpul trece prea repede. Nimeni nu e de vină, dar toată lumea greșește; nimeni nu e trist, dar toată lumea plânge.

În cele din urmă, e o zi friguroasă de ianuarie ca oricare alta. Totul este așa de gol și mă frământă gândul, mă întreb de ce o persoană care știe să se facă auzită este mai importantă după ce pleacă din această lume...

E atât de simplu... Aș recunoaște oriunde privirea sa melancolică, sclipirea ochilor săi plasați cu diamante din codrii adânci...

Doar să aud un vers din poeziile sale scrise pe câteva foi vechi și mi-aș da seama că este el!

El este o legendă, o inimă, un suflet și nu va fi uitat niciodată. Este greu să uiți plimbările pe lângă plopi, este greu să nu răspunzi celor două cuvinte care te implorau să rămâi, este greu să nu iubești așa cum a iubit și el.

Dacă citim printre rândurile presărate cu lacrimi de iubire sau de suferință, îl vom găsi pe el, pe Mihai Eminescu. Dacă nu ar fi existat luceafărul printre stele, nici nu ar fi existat.

Nu există suficiente cuvinte pentru a-l descrie pe acest om.

În cele din urmă, îmi dau seama că nu eu am scris aceste rânduri, ci sufletul meu vrăjit de frumusețea creației eminesciene.

Mihai Eminescu a transmis fiecăruia dintre noi ce a simțit și a gândit prin ceea ce noi numim poezie, însă pentru el poezia poartă numele ETERNITATE.

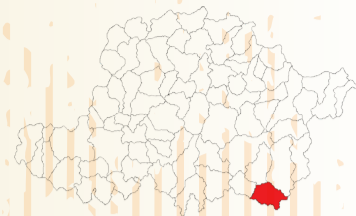
Sanda Florentina

Clasa a VIII-a

Școala cu clasele I-VIII Remetea Mare

Profesor coordonator: Mariana Drăghia

Foaia de Bănia

Pagină editată de Primăria Bănia ■

DRAGI LOCUITORI AI COMUNEI BĂNIA,

Atunci când conducerea Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric m-a bucurat și onorat deopotrivă, alegându-mă președinte de onoare al acestei unice instituții, i-am spus domnului Vasile Todî, președintele Uniunii și fratele meu de ideal: „Vasile, prietene, cel mai frumos dar pe care, în calitate pe care o ai, mi-l poți face, este prezența satelor și comunelor din județul Caraș-Severin în paginile celui mai frumos jurnal care a apărut vreodată pe pământul Banatului istoric. Și după cum vedeți, Vasile Todî își ține făgăduiala, iar eu, asemeni dumneavoastră și a altor mii de cititori ai jurnalului Banatul, citesc iată, despre comuna Bănia, comuna cu cea mai profundă rezonanță românească între satele almăjene. Bănia, raiul dintre cele două râuri mari: Nera și Valea Mare.

Felicit deschiderea nobilă a primarului dumneavoastră spre actul de cultură, vă felicit pe dumneavoastră, locuitorii comunei, pentru faptele frumoase pe care le eternizați în chiar „foaia” dumneavoastră, urându-vă și cu acest prilej, sănătate la ani mulți!

Sorin FRUNZĂVERDE,

Președinte de onoare al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

COMUNA NOASTRĂ, PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

SIMONA IANCU

BĂNIA - SATUL CU CEA MAI MARE SUPRAFAȚĂ DIN „ȚARA ALMĂJULUI”

Bănia, localitatea cu cea mai profundă rezonanță românească între satele almăjene, este așezată în partea sudică a Depresiunii Almăjului.

În cadrul județului Caraș-Severin, Depresiunea „Țara Almăjului” în care se află și satul Bănia ocupă partea sudică. Tot teritoriul localității se află așezat la sud de paralela 45° latitudine nordică și la est de meridianul de 22° longitudine estică.

În cadrul comunei Bănia, care cuprinde satele Bănia și Gîrbovăț cu o suprafață totală de 20.768 ha, satul Bănia deține o suprafață de 134.416 ha.

Cu o mică aproximație, partea centrală a

► Ansamblul de dansuri Cununița și Fanfara din Bănia

satului Bănia este străbătută de paralela de 44°

52' 30" latitudine nordică și de meridianul de 22° 2' și 45" longitudine estică.

Bănia are cea mai mare suprafață între toate satele almăjene, având în general întreg teritoriul cuprins între două râuri mari: Nera la nord-vest și Valea Mare (Berzasca) la sud-est.

Din păcate, cele mai apropiate stații de linie ferată se află la o distanță apreciabilă față de Bănia. Astfel, față de gara Iablanița suntem la 45 km, față de Oravița la 57 km, iar față de Reșița la 77 km (peste Anina).

Legătura cu exteriorul se face printr-un autobuz la ora 3 și la orele 6 și 7 dimineața.

Mai există și autobuze locale cu care fac elevii naveta la Liceul din Bozovici.

FANFARA DIN BĂNIA

MIRCEA PETROMAN

Fanfara din Bănia a luat ființă la 26 noiembrie 1922 când se semnează contractul de constituire. Acest contract a fost semnat de 14 membrii: Craia Nicolae, Ciuta

Petru, Șușară Nicolae, Cleșnescu Ion, Albu Gheorghe, Uruci Ion, Bodrilă Alexă, Borozan Gheorghe, Craia Petru, Puia Lazăr, Cleșnescu Iancu, Dugălia Păun, Țincu Ilie (Văgani) și Golimba Nicolae.

Primul instructor sau diriginte al fanfarei a

fost ales Craia Nicolae. Efortul cu care au fost procurate instrumentele, precum și dorința de a face o formație valoroasă, impuneau reguli ce trebuiau respectate cu strictețe. Programul de „învățare”, disciplina în grup și respectul față de diriginte, erau prioritare. În anul 1930 fanfara avea 19 membrii și își ia numele de Societatea Muzicală „Unirea” din comuna Bănia. Procesul verbal de transformare a fanfarei țăranilor din Bănia în societate muzicală este semnat de 13 membrii și-l are ca președinte pe Borozan Gheorghe.

În anul 1932 se organizează la Lăpușnicul Mare un concurs între fanfarele țărănești. Fanfara țăranilor din Bănia primește diploma cu calificativul foarte bine, semnată de Iosif Velceanu – președinte și Filaret Barbu – secretar. Este imposibil de a trece în revistă toate manifestările culturale la care participă fanfara din Bănia. Selectăm doar câteva dintre cele pe care le considerăm mai semnificative.

În anul 1933 participă la inaugurarea liniei ferate Reșița-Caransebeș.

În anul 1935 participă la primirea în Almăj,

la Bozovici a Regelui Carol al II-lea și al fiului său Mihai I.

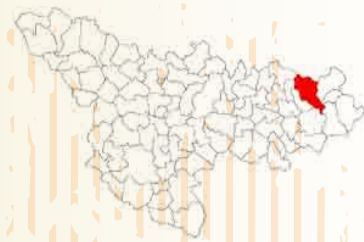
Un an mai târziu (1936) participă la inaugurarea Casei Culturale „Eftimie Gherman” din Lăpușnicul Mare.

Sub bagheta colonelului Klein, fanfarele reunite din Bănia și Lăpușnicul Mare vor obține locul II pe țară, la București în anul 1964.

Urmează o muncă istovitoare pornită din ambiția că se poate mai mult. Astfel, în anul 1968, sub aceeași baghetă, fanfara din Bănia reunită cu cea din Lăpușnicul Mare obține la București locul I pe țară.

Din albumul cu datini

Foaia de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

FĂGETUL VĂZUT DE UN OASPETE DE SEAMĂ

"FĂGETUL ESTE UN ORAȘ CU OAMENI FRUMOȘI ȘI DEMNI, AVÂND ÎN FRUNTEA LOR UN PRIMAR CARE FACE CÎNSTE ACESTEI FUNCȚII."

ANA-MARIA COTOȘPAN

Nicolae Cușa este cunoscut publicului conștient ca istoric, eseist și romancier. Printre cele mai apreciate lucrări ale sale se numără „Macedoromânii pe văile istoriei”, „Aromânii în România”, „Scrieri din Diaspora”, „Plaja îndrăgostiților”, „Amarradero”. În anul 2009, a fost premiat în cadrul Galei premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

- Negândită întâlnire!

▶ Întâmplătoare, dar nu la voia întâmplării.

- Domnule Nicolae Cușa, istoric recunoscut al Dobrogei noastre și membru al Uniunii Scriitorilor din România, ce „vânt”, vă aduce în Făgetul nostru drag?

▶ Sunt în drum spre Viena, unde voi partici-

pa la un colocviu pe problema aromânilor.

-Vă mulțumesc că ați acceptat acest dialog pe care îl voi așeza în memoria fără uitare a hârtiei.

▶ Știți de ce am acceptat?

- Nu!

▶ Sunt un cititor fidel al jurnalului Banatul, pe care îl citesc cu plăcere în arhiva generoasă a internetului. Banatul este o revistă splendidă domnișoară în arealul al cărui nume îl poartă și unică pentru țara toată.

- Cum se arată orașul Făget, unui istoric.

▶ Încărcat de istorie și de frumusețe. Făgetul este un oraș cu oameni frumoși și demni, având în fruntea lor un primar care face cinste acestei funcții.

- Banatul maestre...

▶ Da, și Făgetul o floare a lui. Centrul civic

este o realizare extraordinară. Frumos gândit, meșter făurit. Am mai trecut acum ceva ani prin Făget, dar astăzi, îl găsesc vrednic de laudă. Vedeți cum un om, ales unde trebuie, sfințește locul? Îmi place, sincer, cum arată astăzi acest oraș al castanilor care și-a luat numele de la maiestuoasele sale păduri de fagi. Dacă hărnicia bănățenilor, domnișoară, s-ar împrumuta, multe provincii românești ar înflori.

- Vă mulțumesc maestre, pentru timpul acordat.

▶ Iar eu, la rândul-mi, vă felicit pentru acest fastuos jurnal care lunar ne prezintă Banatul ca-ntr-o oglindă care reflectă fidel frumusețea și faptele alese ale bănățenilor.

- Drum bun!

▶ Vă mulțumesc.

BISERICA DE LEMN DIN POVERGINA

GRAȚIAN NEAMȚU

Biserica de lemn din Povargina aparține de orașul Făget și a fost înălțată în anul 1782. Lăcașul de cult poartă hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” și face parte din monumentele istorice de interes național.

Povargina este o așezare atestată documentar sub numele de "Boverschina", în anul 1761, ca fiind formată din 41 de familii. Până la construirea bisericii din sat, localnicii mergeau la slujbele din biserica Făgetului.

Legenda spune că biserica a fost ctitorită de un sătean pe nume Ion Medescu, zis și Constantin, care într-o duminică a găsit în drum spre casă o comoară. Drept mulțumire pentru norocul care a dat peste el, a ctitorit o biserică.

Biserica din lemn se afla în mijlocul cimitirului și este construită din lemn de stejar îmbinat cu colțuri în coadă de rândunică, iar ultimele cununi de bârne formează multiconsole.

Lăcașul de cult păstrează ușile și ferestrele vechi, iar învelitoarea acoperișului este din șindrilă, precum turnul de pe pronaos și micul bulb de inspirație barocă de deasupra. Interiorul adăpostește stranele și scaunele originale, cioplite din bardă. Pe masa din altar se află o cruce ce datează din anul 1820.

Biserica de la Povargina a fost pictată de Gheorghe Diaconovici în anul 1785, același care a pictat și biserica din Bătești.

În pronaos, pe peretele de vest se afla portretul ctitorului Ion Medescu, înveșmântat în straie de sărbătoare. Imbrăcămintea sa sugerează faptul că era înstărit.

Biserica de lemn din Povargina este unul dintre cele mai importante obiective turistice din Banat, obiectiv pe care nu ar trebui să-l ratați dacă vă aflați în apropiere.

UN PICTOR PENTRU FĂGET

MIRCEA PETROMAN

Alfred Hamm a venit la Făget în anul 1997 și chiar de la început a decis să se integreze în viața

culturală a zonei, înființând un club de creație pe lângă Casa de Cultură. La acesta, artistul îi primește pe toți îndrăgostiții de desen și pictură, fie ei mici sau mari.

Artistul a avut numeroase expoziții personale în Franța la Paris, Nisa, Brives la Gaillarde, Metz, Strasbourg, Verny, dar și în România la Arad, Buziaș, Făget și Timișoara, unde a și fost declarat artistul anului 2006. La Făget, în fiecare an de 8 martie, el dedică o expoziție tuturor femeilor.

În Făget, a decorat vechea cantină școlară de la Liceul Teoretic Traian Vuia, salonul cofetăriei, sala de așteptare de la autogară etc. Veri de-a rândul, a animat mai multe tabere de creație la Jupânești, iar în timpul anului școlar are cursuri de educație artistică la clasele învățătoarei Angelica Brezovan. Alfred Hamm a realizat și expoziții tematice în aer liber, în parcul din Făget și la Peștera Românești, cu ocazia Concertului simfonic anual.

ELEMENTE DE METEOROLOGIE POPULARĂ

Mihaela DUMA

- ☀ când ne înconjoară norii din toate părțile, nu scăpăm de ploaie;
- ☀ curcubeul observat în zilele de vară arată îmbunătățirea timpului;
- ☀ iarna, vremea bună este prevestită de "mața care se piaptână. Se piaptână pe obraz, când se înmoaie gerul", iar "dacă se piaptână după cap, vine neaua";
- ☀ cântecul cocosului seara, iarna, arată vremea moale, iar vara, ploaie.

Director Departament Publicitate: Ana-Maria COTOȘPAN | Tel.: 0745.856.779

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC*** 245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENȚIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENȚIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.

Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.

Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.

Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.

Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.

La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.

Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.

Acces în sala de fitness GRATUIT.

ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ

Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.

Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.

Pentru informații suplimentare și rezervări:

Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094
E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro
www.buzias.ro

OFERTĂ VALABILĂ

Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara

TIMISOARA, str. Aurelianus nr.2,, Tel/Fax: +40 (256) 221355, Email: office@ucdctm.ro,

www.ucdctm.ro

O UNIVERSITATE PARTICULARĂ ÎN SERVICIUL PUBLIC

* ACREDITATĂ prin Legea 238/2002 publicată în Monitorul
Oficial nr. 617/07.07.2004 și REACREDITATĂ în 22 iulie 2010

odată cu acreditarea instituțională a Universității.

* **Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara** organizează concursul de admitere pe baza mediei generale obținute la examenul de bacalaureat (concurs de dosare).

* **OFERTA EDUCAȚIONALĂ** a Facultății de Management Turistic și Comercial Timișoara:

- Domeniu: **Administrarea afacerilor**
- Specializarea: **Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor**

- Forma de învățământ: **ZI și Frecvență Redusă**

- Durata: **3 ani**

- Forma de finalizare: **LICENȚĂ**

- Titlu acordat: **Licențiat în Științe Economice**

- Specializări **MASTER:**

- **Administrarea și negocierea în afaceri**

- **Administrarea afacerilor în turism**

- * **Absolvenții pot obține și „Brevetul în turism”.**

- * **Facultatea organizează cursuri pentru obținerea certificatului Cambridge.**

- * **Perioada de înscrieri: 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2012.**

FABRICA
DE MOBILĂ
3 F srl

Produce orice tip de mobilier din P.A.L. și lemn masiv, la comandă, atât pentru hoteluri, pensiuni, școli și grădinițe, cât și pentru locuințe proprii.

Fabrica noastră, are tradiție și în producerea de ferestre din lemn.

Ne puteți contacta, la următoarele numere de telefon: 0257/310.303 și 0744/627.225

Publicitatea în mișcare este propunerea R.A.T.T. pentru clienți. Dacă vă gândiți la o modalitate de promovare a produselor și serviciilor dvs puteți opta pentru publicitatea în mijloacele de transport în comun. Regia Autonomă de Transport pune la dispoziție suprafețele exterioare ale tramvaielor precum și spațiile special destinate din interiorul vehiculelor. Tarifele sunt valabile pentru anul în curs și nu conțin TVA.

Tarife închiriere spații publicitare pe suprafața exterioară a mijloacelor de transport

	Tarif închiriere spații publicitare	Taxă neutralizare
	Tarif / lună	Tarif / bucată
Tarif închiriere spațiu publicitar tramvai simplu articulată	112 euro	1000 euro
Tarif închiriere spațiu publicitar tramvai dublu articulată	150 euro	1250 euro

Taxa de neutralizare se achită integral, în avans la semnarea contractului.
Tariful de închiriere (chiria) este calculat pentru o lună = 22 zile.
Prin unitate se înțelege un vagon motor, respectiv remorcă.

Pentru încheierea unui contract de publicitate pentru oricare variantă dintre cele
de mai sus sunați la 0356 803 704, Birou Marketing și Publicitate.
Vizitați www.ratt.ro pentru alte detalii.

	UM	Tarif actual
Inchiriere stâlp cabluri	Tarif/lună	1,2 euro
Inchiriere stâlp panou	Tarif/lună	10\$
Inchiriere stâlp pentru panou steag	Tarif/lună	22 euro
Inchiriere stâlpi pentru bannere	Tarif/lună	160 \$
Inchiriere stâlpi pentru bannere până la 30 zile	Tarif/zi	5,33\$
Taxă montare pe stâlp casetă, panou publicitar	Tarif/buc	15\$
Taxă demontare de pe stâlp casetă, panou publicitar	Tarif/buc	15\$
Montare banner pe stâlp	Tarif/ buc	15\$
Demontare banner de pe stâlp	Tarif/ buc	15\$

De asemenea, pentru publicitatea stradală și dispozitive mari de promovare punem la dispoziție stâlpii Regiei (detalii pe www.ratt.ro).

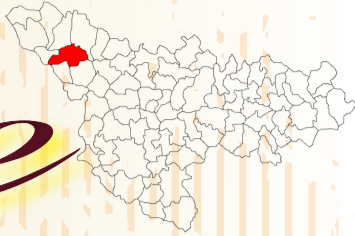
Tarife închiriere stâlpi pentru montarea panourilor, casetelor și steagurilor publicitare
Pentru încheierea unui contract de publicitate pentru oricare variantă dintre cele de mai sus sunați la 0356 803 704, Birou Marketing și Publicitate.

Vizitați www.ratt.ro pentru alte detalii.

Tarife închiriere de spații pentru publicitate în interiorul mijloacelor de transport

	Tarif Euro/zi
Format A4	1,00
Format A3	2,00
0,5 mp	4,00
1 mp	7,00

TARIFE SPAȚIIL PUBLICTARE R.A.T.T.

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

Oameni de ieri ai comunei noastre

MARIA OJOȚA

Intervievatul Gheorghe Șerban, etnic bulgar își amintește de vremurile măcinate de război și de cum, pentru o perioadă de timp, comuna Tomnatic era locul unde el și familia sa erau "acasă". Prin felul de a povesti, reușești foarte bine să îți imaginezi vremurile pe care el le-a trăit odinioară. A fost slugă la un medic încă din fragedă tinerețe. Avea grijă, pe atunci, de o sumedenie de animale. După aceea pleacă pe front unde trăiește coșmarul bombardamentelor, al fri-cii de moarte, coșmarul foametei, al mizeriei și al sărăciei. A plecat la oaste în primavara lui 1944 și a revenit acasă în decembrie 1946. În timpul războiului a trăit momente cumplite. Erau disperati, flămânzi, nu aveau ce să mănânce. Deoarece nu s-a supus ordinelor președintelui C.A.P.-ului, de a lucra via în continuare - el refuzase pentru că soția lui era bolnavă și nu avea voie să lucreze, iar el singur nu făcea față atâtor lucrări de întreținere a viei - a fost demis din C.A.P.

și, prin urmare, a trebuit să-și caute de lucru înaltă parte.

Își începe istorisirea astfel "În 1941 m-am căsătorit, la vârsta de 18 ani, mama era bolnavă, au operat-o la spital, iar tata s-a dus în armată. În 1942 au fost inundații, noi am avut pământ, totul a fost sub apă. Am avut bunic, bunică, frate, sora mea Anastasia, care era de-o șchioapă, bunicii bătrâni, iar eu, soția mea și cu Doicina ne-am dus la Tomnatic, unde am luat vie.

În ce an s-a întâmplat?

În 1942. Atunci am lucrat patru lanțuri de vie, împreună cu Gheorghe Doicina, cu tanti Mălica, cu soția mea. Într-o zi, un bogătaș mi-a spus că sluga lui este bolnavă și are nevoie de o altă slugă. Așa că eu m-am dus slugă la el. Soția mea a rămas să lucreze via cu ceilalți. Eu am lucrat la bogătașul acesta toată vara și toată toamna.

În 1944, în primăvară, am fost luat la oaste. Am fost pe front, am fost în Moldova. Am plecat în primăvara lui '44 și am rămas până în 1946, în decembrie. Am fost și în Cehia, în Tatra. Eram în armată când mama a murit, pe 20 octombrie 1946.

(va urma)

Copiii TOMNATICULUI și ACTIVITĂȚILE LOR

De lângă activitățile educative și extrașcolare planificate de fiecare educator, învățător sau diriginte conform programului de activități educative și extracurriculare, ne-am propus realizarea în anul 2012 a unor proiecte educative pe care le-am trimis pentru aprobare Consiliului Județean Timiș.

Proiectele educative propuse urmăresc implicarea unui număr mai mare de elevi în viața școlii, prin participarea la diverse activități educative, dar și diversificarea activităților educative pentru atragerea elevilor într-un spațiu educativ în defavoarea străzii.

1. SUNTEM MĂMICI TALENTATE! - proiect ce se va derula în luna aprilie, responsabil de proiect prof. învățământ primar Șoldan Diana-Iuliana.

Proiectul urmărește reunirea în același spațiu (sală de clasă) a copiilor și mămicilor pentru a lucra împreună, în echipă, diverse sarcini creative și recreative; prezentarea și învățarea unor tehnici de lucru specifice desenului, picturii, Origami, Quiling, decupaj, modelaj etc.

Se va realiza o expoziție cu creațiile echipelor formate din mămici și elevi.

2. LIGHT IT UP BLUE - proiectul se va derula în luna aprilie, responsabil de proiect prof. Paizsin Mariana.

Ziua de 2 aprilie este Ziua Internațională pentru Conștientizarea Autismului.

Cadrele didactice și elevii vor participa la o masă rotundă de informare cu privire la persoanele cu autism. La această activitate vor fi pre-

zenți în calitate de invitați și specialiști din cadrul CJAP Timiș.

Elevii îndrumați de cadrele didactice vor organiza o serbare școlară în care vor dansa îmbrăcați în pelerine de culoare albastră și purtând la piept funde colorate simbol al autismului.

Elevii vor realiza lanterne albastre a căror lumină o vor proiecta pe clădirea școlii luminând-o în albastru.

3. ELEVII AU TALENT - proiect ce se va derula în luna mai, responsabili de proiect prof. Ienea Marius și prof. învățământ primar Șoldan Diana-Iuliana.

Se va organiza un concurs de selectare a unor elevi care au un anumit talent, fie el din domeniul muzical (vocal sau instrumental), al dansului

(modern, contemporan, popular, sportiv sau de societate), al sportului, al artelor plastice etc., apoi se va prezenta un program artistic în care elevii talentați vor pregăti scurte numere artistice.

4. MENS SANA IN CORPORE SANO - ediția a II-a - proiectul se va realiza în luna mai, responsabil prof. Gârboni Iosif Marius.

Elevii Școlii cu clasele I-VIII Tomnatic vor participa la următoarele competiții sportive: handbal masculin și feminin, unde vor participa elevii și elevele claselor IV-VIII, fotbal masculin unde vor participa băieții claselor IV-VIII.

Competiția se va desfășura pe terenul și în sala de sport a școlii.

Premiile vor consta în cupe diplome și mingi.

5. OLIMPIADA ȘCOLII TOMNATIC LA TENIS DE MASĂ - care se va desfășura în luna iunie, responsabil prof. Gârboni Iosif Marius.

Elevii și elevele Școlii cu clasele I-VIII Tomnatic se vor întrece pe două categorii: masculin și feminin, unde vor participa elevii claselor V-VIII. Competiția în primă fază se va desfășura pe clasă, apoi între clasele paralele, iar mai apoi câștigătorii se vor întâlni în finală unde vor juca fiecare cu fiecare.

Premiile vor consta în: cupe, diplome și alte obiecte sportive.

(va urma)

Prof. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, ȘOLDAN DIANA-IULIANA

Coordonator proiecte, programe educative școlare și extrașcolare

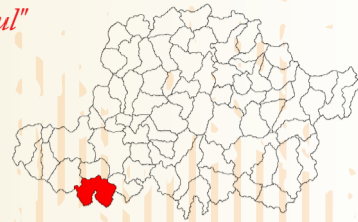
ȘCOALA CU CLASELE I-VIII TOMNATIC CLASA I-a B

Brabilă Larisa
Breșfelean Gheorghe
Copos Denis
Covaci Laurențiu
Dongo Laurențiu
Drăgan Alexandru
Galeș Florin
Homorogan Oana

**Prof. învățământ primar,
prof. Matefi Elisabeta**

Pașca Sebastian
Petrariu Mihai
Racabeu Sergiu
Rogna Carmen
Szücs Alexandru
Weisgerbert Andrei
Wolf Cosmina

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Primarul comunei Vinga ne ajută mult în demersurile noastre

MONICA GAIȚA

Într-o dimineață friguroasă de iarnă, drumul înzăpezit m-a purtat până în Mailat sau Majlathfalva, cum ar spune locuitorii săi. Pășești într-o altă lume, e ciudat să nu auzi limba română vorbindu-se pe toate ulițele. Dar e lume frumoasă, o lume care ține la rădăcinile istorice și pe care am descoperit-o cu ajutorul domnului Halál Endre, coordonatorul Ansamblului maghiar Százszorszép.

Sunteți născut aici domnule Halál Endre?

► M-am născut la Timișoara, ambii părinți sunt însă din Mailat. Veneam des aici la bunici. Am rămas aici prin căsătorie.

Știu că dumneavoastră ați preluat Ansamblul maghiar Százszorszép. Care sunt totuși originile sale?

► Ansamblul a fost înființat de mult, dar la un moment dat s-a destrămat pentru că nu mai era cine să se ocupe de ei. Eu i-am preluat,

am adus oameni noi. Ansamblul nostru a fost înființat în anii '80. Era renumit și în Timișoara și în județ, mai ales pentru dansurile pe care le prezentau la „Duminica Măilațeană”. Când nu a fost cine să se ocupe de el, ansamblul înceta să aibă activitate, până îl prelua cineva capabil.

Membrii ansamblului sunt din Mailat?

► Nu, nu toți. Am copii care vin aici la bunici, dar majoritatea sunt maghiari.

Cum ați început și când ați început să lucrați

cu Ansamblul maghiar Százszorszép?

► În 17 iunie 2008, în vară, atunci am început să lucrăm. După o lună, învățasem un dans și ne-am prezentat pe scenă pentru prima dată la Dorobanți și am avut un succes enorm. A fost munca copiilor, a coregrafului și a mea.

Cine este coregraful?

► Coregraful este de la Timișoara, Orban Laszlo, fost coleg de școală de al meu. El a dansat 15 ani în Ansamblul Rezeda și a venit să mă ajute.

Ce vârstă au tinerii care activează în cadrul Ansamblului?

► De la 11 ani și până la 25 de ani. Dar, majoritatea au vârsta cuprinsă între 15-17 ani. Avem nouă perechi în momentul de față.

Asigurarea costumului, deplasările ansamblului, sală de repetiții, cine se îngrijește de toate?

► 12 costume pentru fete, cele care sunt mai greu de procurat au fost realizate de Primăria Vinga anul trecut. În cazul băieților nu este greu cu costumul, având nevoie doar de pantaloni, cămașă albă și vestuță neagră. Primarul comunei Vinga ne ajută mult în demersurile noastre.

(va urma)

Noutatea adusă de clasa pregătitoare

Prof. Dorin POPA

În noua lege a educației naționale, clasa pregătitoare este o noutate atât pentru noi, cât și pentru părinți și sunt o serie de întrebări pe care părinții le adresează conducerii școlii și cadrelor didactice. Pe această cale vreau să anunț că în următoarea perioadă o să afișăm limita de vârstă care trebuie îndeplinită pentru clasa pregătitoare și perioada în care se vor face înscrierile.

Desigur că educatoarele vor fi instruite în acest sens pentru a putea informa părinții. Copiii se vor orienta din grădiniță în două direcții: clasa I și clasa pregătitoare, și aici trebuie să fim foarte atenți la obligativitatea înscrierii copiilor la clasa care impune vârsta.

Copiii care vor împlini până la 31 august 2012 vârsta de 7 ani, se vor înscrie obligatoriu în clasa I. Cei care vor împlini până la 31 august 2012 vârsta de 6 ani, vor fi obligatoriu înscriși în clasa pregătitoare.

Dar, la solicitarea părinților, copiii care au 6 ani și jumătate și doresc să-și înscrie copilul în clasa I, va putea face acest lucru. Dacă copilul nu a împlinit vârsta de 6 ani și părintele dorește să îl înscrie în clasa pregătitoare, de asemenea, va putea face acest lucru.

Educatoarele vor clarifica lucrurile pentru că la nivel de comună avem în jur de 130 de copii (Vinga și Mănăștiur) care vor începe școala din toamnă. Petru Lengyel, directorul Grupului Școlar Vinga a explicat pentru "Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric" că a convocat deja părinții într-o ședință pentru a vedea unde se încadrează fiecare dintre micuți. În urma centralizării opțiunilor părinților s-a ajuns la concluzia că în toamna anului 2012, la începutul anului școlar, în Vinga vor fi 2 clase de a I-a și 2 grupe la clasa pregătitoare, fiecare cu circa 25 de elevi pe clasă. În cazul Mănăștiurului vorbim de o singură clasă I și una pregătitoare, fiecare cu circa 15 elevi.

CLASA a III-a

Ardelean Adela
Bogdanov Fabian
Buculei Diana
Dobzău Raul
Doroș Flavius
Engelman
Norberth
Fermendjin Patricia
Iordăchescu Alexandru
Iorga Ana-Maria
Leilich Stelian

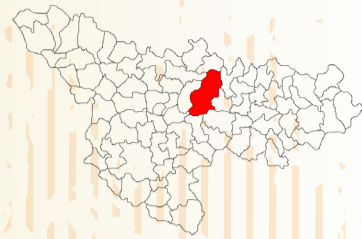
Moștoi Alexandra
Niculai Robert
Okos Gabriel

Prof. inv. primar,
Ana LIPOCZI

Orza Nicoleta
Popan Denis
Racz Robert
Stiller Mihaela

Tacnic Andreea
Trandafir Ștefan
Zlatam Maria

Foaia de Recaș

Pagină editată de Primăria Recaș ■

ANSAMBLUL DIN PETROVASELO, ÎN GRECIA

VERONICA ANDRUSIAC

Ansamblul de dansuri sârbești „Mihailo Andreevici” din Petrovaselo a fost invitat și anul acesta la Festivalul internațional de folclor “Pieria” din Paralia – Grecia. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 26-30 septembrie.

În data de 28 septembrie ansambluri din Turcia, Croația, Serbia, Ucraina, Italia au participat la tradiționala paradă a costumelor populare prin stațiunea Paralia până în centrul stațiunii pe platoul din fața bisericii.

Trupa de dans, condusă de instructor Ilin

Miodrag s-a prezentat cu succes deplin, prezentând două suite de dansuri din Serbia. Mulțimea adunată a aplaudat minute în șir

spectacolul dansatorilor noștrii. Aceștia au fost felicitați la fața locului și de turiști din

România, aflați în vacanță în stațiune.

Ansamblul „Mihailo Andreevici” dorește să adreseze mulțumiri pentru reușita plecării în Grecia. Acestea sunt îndreptate către: domnul Goiko Zorici din Belgrad, Uniunea Sârbilor din Timișoara pentru sprijinul material acordat, „mulțumim pentru mediatizare ziarului sârbesc „Nasa rec” din Timișoara, „Jurnalului de Recaș”, dar și redacției emisiunii de limba sârbă de la Radio Timișoara. Recunoștiința le este adresată celor doi șoferi fără de care nu

s-ar fi putut deplasa spre Belgrad” spune Ilin Miodrag.

ENGLEZA PENTRU TOȚI

ANDRADA CĂDARIU

Cei care vor să învețe sau să-și perfecționeze limba engleză o pot face în mod gratuit la Recaș. O voluntară din Corpul Păcii îi învață pe recășeni limba lui Shakespeare chiar lângă clădirea Primăriei din oraș.

Începând cu sfârșitul lunii ianuarie se reiau cursurile de limba engleză pentru începători și pentru cei de nivel mediu. Cursul este susținut de voluntara americanca Sara Hughlett, de la Corpul Păcii și de profesorul Valentin Dragu, la Punctul de Acces Public la Informație.

Toți cei care doresc să învețe sau să exerseze limba engleză cu o vorbitoare nativă sunt așteptați în fiecare miercuri seara de la ora 18 la centrul Punctului de Acces Public la Informație, de lângă clădirea Primăriei din oraș.

COPII CU CARE NE MÂNDRIM

SILVIA MULLER HARHĂȚĂ

Armin Triponescu are 8 ani și este elev în clasa a II-a B la Liceul Teoretic Recaș, la clasa doamnei învățătoare Lup Rodica. La o primă vedere este un copil liniștit căruia îi place să învețe, iar materiile lui preferate sunt matematica, româna și cunoașterea mediului. Cu colegii se înțelege foarte bine, iar pe doamna învățătoare o respectă și ascultă tot timpul.

Când pleacă de la școală, pe lângă activitățile specifice teme și joacă, Armin este actor la Teatrul pentru copii și tineret Merlin din Timișoara și colaborator la emisiunea pentru copii Piti Show de la Radio Timișoara. Recunoaște că a fost curios cum se realizează emisiunea aceasta pentru copii și a dorit să se alăture grupului de actori din programul de radio. A fost admis și poate fi ascultat în fiecare duminică de la ora 9 recitând poezii și ghicitori în cadrul emisiunii. Armin spune că la început a avut emoții, dar acum îi place să vorbească la microfon.

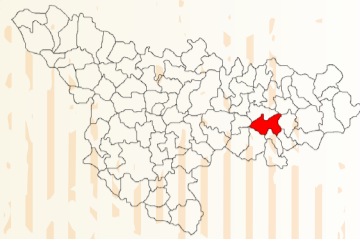
La Teatrul Merlin, joacă în piesa „Visul lui Buratino”, în rolul unui copil. A avut spectacole în Timișoara și Arad, iar părinții îi sunt alături la reprezentațiile teatrale. De sărbători, piesa lor de teatru a depășit granițele țării și a ajuns la Szeged, în Ungaria. Când va fi mare, visează să fie un actor foarte cunoscut.

Miron Bogdan este coleg cu Armin, și el are activități laudabile și frumoase în afara școlii. În timpul său liber dansează la Ansamblul de dansuri populare „Recășana”. Bogdan spune că la început a întâmpinat dificultăți, dar pasiunea pentru dansul popular a ieșit la suprafață. Împreună cu partenera sa de dans, Denisa, sunt prezenți la multe spectacole atât la Recaș, cât și la Timișoara și pot fi văzuți la televizor. La doar 8 anișori, Bogdan știe să danseze brâu, socoroc, doi, ardeleană, horă, și recunoaște că cel mai mult îi place doiul pentru că are multe piruete. Pe viitor își dorește să fie tot dansator sau chiar coregraful ansamblului Recășana.

Acești doi artiști fac parte dintr-o clasă cu copii buni la învățătură, harnici, care îndrumați de doamna învățătoare Rodica Lup reușesc să aducă laude școlii, obținând rezultate apreciable la diferite concursuri naționale. Astfel, anul acesta școlar, elevii Burlacu Karla Rianna, Domnișoru Darius, Hurjui Rebeca, Lazea Horațiu, Pelics Fabian Dominic, Triponescu Armin au obținut 6 premii I la concursul național Pro-școala, care a constat în întrebări din română, matematică și cunoștințe generale. Felicitări doamnei învățătoare pentru dăruirea și răbdarea acordată micuților, dar și elevilor care privesc școala cu mare seriozitate și interes.

Acești copii se străduiesc în fiecare zi, ca prin inteligența lor, cuminenie și talent să facă lumea mai bună și mai frumoasă.

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

PRIMĂRIA PUNE ACOLO UNDE IA GUVERNUL

Mai puțini bani de la Guvern pentru asistenții persoanelor cu handicap

În cadrul celei mai recente conferințe de presă, șeful executivului lugojean a vorbit despre reducerea de către Guvern a cheltuielilor de personal pe municipiu, pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap.

Banii alocați de Guvern pentru cheltuieli de personal pe municipiu, pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap s-au redus cu 400.000 de lei. "Este doar o reducere a plafonului de cheltuieli de personal, de la 4.180.000 la 3.800.000 lei, ceea ce înseamnă că nu ni se solicită restructurări de personal, ci încadrarea în plafonul respectiv. În aceste condiții, nu poți nici să dai oameni afară, nici să angajezi, iar pentru salariații deja încadrați trebuie să te încadrezi într-un plafon redus cu aproape 400.000 lei. Practic, de aici rezultă în mod evident că vor fi insuficienți banii pentru salariile asistenților personali. Am fost astfel nevoiți să suplimentăm din bugetul local această sumă", a declarat primarul Lugojului, Francisc Boldea.

- R -

POEȚI AI ORAȘULUI NOSTRU

DELIA PIA BÂRLEA

S-a născut în 9 mai 1920, la Lugoj, fiind fiica vrednicului profesor Victor Bârlea, care a lăsat urme importante în istoria vieții culturale a orașului său. S-a stins din viață în 17 octombrie 1993. În anul următor i-a apărut, în Norvegia volumul postum Versuri și versuri în grai bănățean. A fost cuprinsă în Antologia poeziei în grai bănățean, de Ștefan Pătruț, Editura Dacia Europa Nova, Lugoj, 1999.

Tare-i mândru prân Lugoj,
Când crep nușile în coj
Și când frunza în castan
Prins-o rujini dă dohan.
Și-l las doru să mă poarce
Prân Lugoj, că a meu îi foarcă-a...
Când pă ulița Gușata
Pă-unge a jiuat „cacica” tata,
Când mai sus la Graf în vini
Cu pomeț, struguri, gutâni...
Când măi sus da satu Tapae
P-unge or păscut vași și capre.

Hei! Logoju dîn bătrâni
Cu-uliți strămbe în „Buchini”,
Cu căș dă paori fâloș’
Cum or fost dîn moș’-strămoș!
Dară moara a spânească
N-o fi tăt logojănească,

IMN! LOGOJU MEU FĂLOS

Cu Cimș, sălși, apă lină,
Cu-ntreșeri pă sandolină?
Ai viganî la vale înoată
În gropan poduț cu piatră,

Că scaldă lu Marți baci
Or mâncat-o vârcolașii
În ocol la prota Țucu,
Martore rămas-o nucu,
Cu copilăria mea.
S-o culeg de-aș mai putea...
La biserica c-un turn
Prântr-un parc
Mă înturn.

Mincea, vedz, ți să mă toacă,
Dar tân mince io ș-o toacă!
Lângă a cu turnuri doaua
Ș-o zăgit o școală noauă,

Iar măreață, prăstă drum
Și ie poștă! Nu fi ecum!
Lumea dîn Logoju îi mică;
Când văd precini, mă furnică.
Mulț’ îș’ caută acu hogină
În progage, sub tulpină.
Oameni cinări, case noi,
Răsărice – mușuroi!
Prân străz’ măi cu lărgământ
Fug motoară turuind.
Nu-s duceanuri. Măgăzâne
Cu mândreață dă vitrine!
Nu-s măi calfe, niși săgărt’;
Tăț’ purtăm păpuși cu scârț!

Mulce ar măi fi dă spus!
Că or fi cu jiosu-n sus,
Că or fi cu susu-n jios!?
Imn! Logoju meu fâlos!

București, 1972

S-A STINS DIN VIAȚĂ UN CETĂȚEAN DE ONOARE AL LUGOJULUI

Lia BONTESCU

Profesorul emerit și istoricul Dan Popescu, cetățean de onoare al municipiului Lugoj, a încetat din viață în dimineața zilei de duminică, 22 ianuarie, la vârsta de 91 de ani.

Dascăl emerit, acesta și-a legat numele de Lugoj, urmând Liceul „Coriolan Brediceanu”. Ulterior a urmat și a absolvit cursurile Facultății de Litere și Filosofie din București, iar în anul 1948 a terminat Academia Pedagogică „Titu Maiorescu”.

Carierea didactică și-a început-o la Gimnaziul mixt din Nădrag, iar apoi a predat istoria timp de 30 de ani la Liceul „Coriolan Brediceanu”. Dan Popescu a știut să completeze activitatea de la catedră cu cea extrașcolară, rodul îndelungatelor sale cercetări regăsindu-se în articolele publicate în diferite ziare și reviste.

Profesorul Dan Popescu are nouă volume publicate și a fost președintele filialei Lugoj a Societății de Științe Istorice din România, membru al Societății de Limba Română din Voivodina, membru fondator al Fundației Europene Drăgan, membru al Consiliului de Onoare al Fundației Culturale Dr. Petrassevich, membru titular al „Associazione Degli Storicii Europei”, Roma.

În 1997 a fost desemnat Cetățean de Onoare al comunei Nădrag, iar un an mai târziu a primit aceeași recunoaștere și din partea municipiului Lugoj. Corpul neînsuflețit al profesorului emerit Dan Popescu a fost depus în foaierea Teatrului Municipal „Traian Grozăvescu” din Lugoj, instituție în cadrul căreia a organizat numeroase simpozioane pe teme istorice.

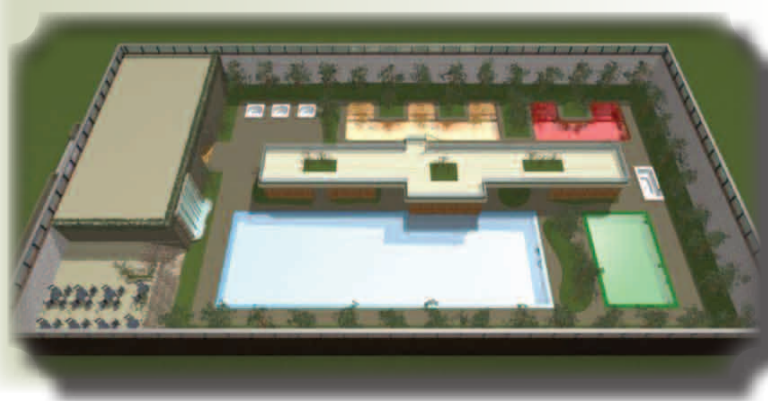
Dumnezeu să-l odihnească în pace!

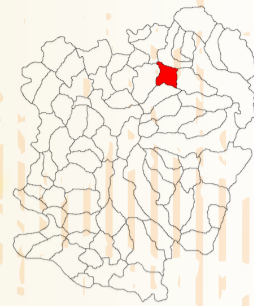
BAZIN ACOPERIT PENTRU LUGOJENI

Gabriela NEDA

Lugojul va avea un bazin acoperit care va deveni unul dintre locurile de distracție ale lugojenilor.

Primarul Francisc Boldea a anunțat că bazinul va avea mai multe piscine de înot și pentru copii, două saune, dar și patru jacuzzi. Tot aici se va amenaja și o terasă. Valoarea proiectului este de 3.200.000 de lei. Edilul șef a prezentat deja una dintre variantele de lucru propuse însă a subliniat că ar putea interveni și modificări ale construcției. Primarul nu a avansat un termen de începere a lucrărilor, însă cel mai probabil acesta va depinde și de rezultatul alegerilor locale din acest an.

Foaia de Caransebeș

Pagină editată de Primăria Caransebeș ■

PRILEJ DE FALĂ PENTRU CARANSEBEȘ

THEODORA TALIANU

În luna care a trecut, mai exact în 26 ianuarie 2012, în Catedrala Episcopală din Caransebeș, Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric a depus Legământul de Credință față de Uniune, înaintea Preasfințitului Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului. La ceremonie, au fost prezenți - alături de jurnaliști din Banatul Istoric - și oameni politici apropiați de idealurile Uniunii și validați de Biroul Director ca membri ai Senatului.

Cu acest prilej, la propunerea Biroului Director, Senatul Uniunii, a votat în unanimitate primirea Preasfințitului Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului, în Senatul Uniunii. Preasfinția Sa, alăturându-se astfel, domnului Marcel Vela, primarul orașului nostru, personalitate marcantă a Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric.

La încheierea ceremoniei, domnul primar **Marcel Vela**, cu politețea cunoscută, ne-a acor-

dat o întâlnire în exclusivitate pentru „Foaia de Caransebeș”: Este o zi aleasă în viața mea de bănățean, o zi pe care și-au dorit-o strămoșii

► Foto: Ovidiu Bacinschi

noștrii și pe care noi o trăim. O zi pe care comuniștii nu o doreau nici în visele lor. Gândiți-vă că astăzi, în Sfânta Catedrală Episcopală, jurnaliști și fruntași ai vieții politice din Ba-

natul istoric, s-au privit ca frați și veți înțelege mai ușor însemnătatea acestei zile. De ce la Caransebeș? Caransebeșul a jucat mereu un rol important în istoria Banatului, încă din anul 101 e.n., în cursul războaielor dacice, după cum reiese dintr-un fragment păstrat din comentariile împăratului Traian. Apoi, în 1369, este atestată documentar prima adunare a românilor din Banat, iar în ziua de 25 octombrie 1918, într-un mare entuziasm, a fost ales în unanimitate de voturi Consiliul Național Român din Caransebeș, care împreună cu numeroși caransebeșeni, au constituit cea mai numeroasă delegație din Banat ce a participat la Marea Unire de la 1 decembrie 1918 de la Alba-Iulia.

Evenimentul desfășurat la Caransebeș trebuie prezentat lumii, de către dumneavoastră, jurnaliștii Banatului, ca un moment solemn în care toți cei aleși în Senatul Uniunii am înțeles să slujim idealurile tuturor locuitorilor din Țara Banatului, într-un context european civilizată și demn.

AMENAJAREA DRUMURILOR AGRICOLE PE RAZA MUNICIPIULUI CARANSEBEȘ

CIPRIAN CERNEANȚU

Accesul în zonele agricole ale Caransebeșului se va face mult mai ușor. Asta pentru că proiectul „Amenajări drumuri agricole pe raza municipiului Caransebeș”, depus de administrația locală, a fost declarat eligibil de Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit 5 Vest Timișoara. Potrivit directorului C.R.P.D.R.P., Florin Nedelcu, proiectul a obținut un punctaj maxim, 50 de puncte, valoarea totală a acestuia fiind de 1 milion de euro. Inițiativa municipalității de pe Timiș și Sebeș vizează o suprafață de 664 de hectare de teren agricol în zonele Jupa, Racovița și Pipirig, greu sau deloc accesibile în prezent. Astfel, pentru Drumul Agricol Jupa, cu o lungime de 2,6 kilometri, sunt prevăzuți în proiect 334 de mii de euro, pentru Drumul Agricol Racovița, lung de 2,1 kilometri, 277 de mii de euro iar pentru cei 0,5 kilometri ai Drumului Agricol Pipirig, 93 de mii de euro, primele două urmând să intersecteze noua centură de ocolire a municipiului. De asemenea, pentru amenajarea terenurilor sunt cuprinși în proiect 75 de mii de euro, iar pentru refacerea cadrului natural al celor trei zone 235 de mii de euro. „Acest proiect de 1 milion de euro este printre puținele din țară care a obținut punctajul maxim. Acum se va rezolva accesul deținătorilor de terenuri agricole, în mod rapid și în condiții moderne, spre trei câmpuri agricole importante, evitându-se traficul rutier național și internațional, odată cu apariția perspectivei clare de extindere și a altor investiții importante în aceste zone. Mulțumesc în primul rând firmei de consultanță care a scris proiectul și specialiștilor din Primărie, de la Biroul Proiecte Programe, împreună truditatori la această reușită de excepție, care anterior ne-a fost respinsă, în mod abuziv, de către factorii de decizie de la București”, a precizat primarul Ion Marcel Vela. Finanțarea acestui proiect va fi asigurată prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, iar termenul de finalizare este de 24 de luni.

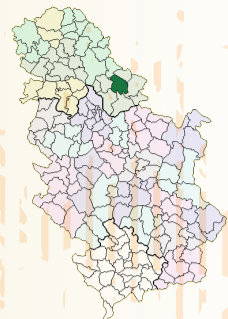

EROII NEAMULUI, CINSTIȚI LA CARANSEBEȘ

PETRA SIMEANU

Municipiul Caransebeș, al treilea oraș liber de comunism al României în urmă cu 22 de ani, a comemorat momentele care au marcat declanșarea Revoluției din Decembrie 1989 în capitala gugulanilor. Revoluționari, oficialități locale, cadre militare active și în rezervă, dar și numeroși cetățeni au participat la dezvelirea monumentului realizat de municipalitate și închinat celor care au căzut la Caransebeș în Decembrie 89. „Eroismul este arta de a sluji neamul prin sacrificarea ta, stă scris pe acest monument. Ei au făcut-o acum 22 de ani, iar curajul și eroismul lor a dus la construirea altei lumi, la aducerea democrației în Țara Banatului”, a spus, în cuvântul său, primarul Ion Marcel Vela. Participanții au depus apoi coroane la monumentul ridicat în fața fostei clădiri a Miliției, dar și la troița din Piața Revoluției, acolo unde reprezentanții PD-L au fost huiduiți de cei care au luptat în Decembrie 1989. Revoluționarii din Caransebeș, prin vocile celor doi lideri ai Asociației Luptătorilor în Revoluția din Decembrie 1989, Zaharia Drăghită și Mihail Rădulescu, au făcut un apel la solidaritate. „În 1989 am fost 15 mii de oameni în fața Primăriei, astăzi am fost două sute. Am câștigat doar libertatea de exprimare, în rest nimic, sunt aceiași oameni care ne conduc. Nu mai știm să fim solidari”, a explicat, cu tristețe în glas, Drăghită, cel care a condus una din multele coloane de manifestații acum 22 de ani. Manifestările s-au încheiat cu o paradă a cadrelor militare, care au defilat pe sub Arcul Unității Spirituale Creștine, în aplauzele gugulanilor.

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

UN SENAT PENTRU BANATUL ISTORIC

Joi 26 ianuarie, a.c., la ora amiezii, în sfânta Catedrală Episcopală a Caransebeșului, Senatorii Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric au depus înaintea Preasfinției Sale Lucian, Episcop al Caransebeșului, legământul de credință față de Uniunea la care au aderat cu vrere liber consimțită. Noi, frații lor din astă parte a Banatului, salutăm cu bucurie această zi, în care unirea unor bărbați cu dragoste de neamul bănățean, ne aduce multe speranțe.

- Ionel Turcoane-

Publicăm cu bucurie - integral - discursul rostit de președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todî, în deschiderea ceremoniei.

Domnilor,

Dacă scriitorii, se veșnicesc prin cuvintele așezate în semne, voi astăzi ați fost aleși pentru a vă veșnici prin faptele voastre viitoare. Fiți vrednici de menirea ce vi se deschide și de demnitatea pentru care veți fi binecuvântați astăzi, aici, în sfânta Catedrală Episcopală a Caransebeșului. Fiți credincioși Legământului rostit și să lucrați astfel, ca urmașii să vă amintească numele cu recunoștință dinaintea istoriei neîndurătoare.

► Foto: Ovidiu Bacinschi

Fie ca mândria bănățeană și orgoliul nostru de națiune dominantă – cum spunea George Bogdan în 1936 în ziarul „Reșița”, să vă ajute să faceți în așa fel ca în Țara Banatului, fiecare frunză de dud, să se transforme, din nou, cu răbdare și timp, într-o rochie de mătase. Și îngăduiți-mi să mulțumesc astăzi Preasfinției Sale Lucian, Episcop al Caransebeșului, pentru felul onorant pentru noi de a accepta să facă parte din Senatul Uniunii. Un bun prilej del saluta cu vorbele cu care protopopul dr. Ioan Lupaș l-a salutat pe Miron Cristea, în drumul său spre Episcopia Caransebeșului: „Să fii pentru Banat, ceea ce a fost Șaguna pentru Ardeal!” Pentru că domnilor, arhieriei unui popor ca al nostru, cum spunea cineva, nu pot fi numai păstorii unei turme de credincioși cucernici, ci trebuie să fie căpeteniile unei oștiri, care cu o mână se închină și cu alta se luptă.

DIN ISTORIA ȚĂRII BANATULUI

MONICA MOLDOVAN

Odată cu declanșarea Primului Război Mondial în 1914, autoritățile austro-ungare mobilizează și în actualul Banat sârbesc locuitori români și cetățeni de altă naționalitate, care vor fi încadrați în rândurile armatei austro-ungare și trimiși, în general, pe frontul de Răsărit, în Galiția. Atât românii cât și sârbii din Alibunar, dar și din alte localități, au dezertat din armată, întorcându-se la căminele lor, unde se ascundeau ca să nu fie găsiți de jandarmii maghiari. Totuși, în Primul Război Mondial, 89

de persoane din Alibunar și-au pierdut viața, iar 39 sunt date dispărute. În zilele de dezmembrare a Austro-Ungariei și la Alibunar au loc mișcări și frământări în rândurile populației. Sărăcimea nădăjduia că odată cu răsturnarea regimului Austro-Ungar va obține pământ și condiții mai bune de viață.

După terminarea războiului au fost decepționați pentru că nu s-au bucurat de drepturi și libertate națională. La alegerile pentru constituantă din 1921 nu au avut drept de vot, deoarece, popoarele care nu erau de origine slavă nu se bucurau de acest drept. Situația

social-politică s-a îmbunătățit oarecum la începutul anului 1923, când și românii au fost introduși pe listele electorale, obținând drept de vot. Pe atunci, mai precis, la 10 februarie, 1923, s-a întemeiat la Alibunar Partidul Român, în jurul căruia s-au strâns românii bănățeni. De atunci, acest partid își va asuma rolul și misiunea de apărător și protector al drepturilor minorității române din Regatul sârbilor, croaților și slovenilor. În martie 1923 Partidul Român editează și ziarul săptămânal „Graiul Românesc”, care apare până în anul 1925.

EMINESCU, SĂRBĂTORIT LA ALIBUNAR

EUFROSINA GREONEANȚ

Comunitatea Românilor din Serbia - Filiala din Nicolinț și Biblioteca comunală „Vuk Karadžić” din Alibunar - despărțământul

din Nicolinț, au organizat în sala bibliotecii, sâmbătă 14 ianuarie, o întâlnire menită marcării a 162 de ani de la nașterea luceafărului poeziei românești, poetului fără pereche, Mihai Eminescu. La reușita acestei manifestări de suflet și-au dat contribuția un grup de elevi de la Școala Generală din localitate, instruiți de învățătorul Ionel Danciu, un grup vocal, format la inițiativa doamnei Aorica Gherga, directoarea Bibliotecii, iar fundalul muzical a fost asigurat de Trifu Pincu și Tibi Brancovici.

În fața unui public numeros și select, despre viața și opera lui

Mihai Eminescu a vorbit Pavel Greoneanț. Elevii Școlii Generale din Nicolinț, Leonid Ardelean, Anesia Muțu și Magdalena Cojocar au recitat din poeziile marelui poet. Grupul vocal acompaniat de Trifu Pincu, la vioară și Tiberiu Brancovici la acordeon au interpretat câteva melodii pe versurile lui Eminescu. Tinerilor recitatori s-au alăturat și doamna Daniela Ardelean și doamna profesor Margareta Cojocar, care au citit din opera poetului. Această întâlnire de suflet s-a încheiat cu un potpourri muzical corespunzător.

Eternitatea versurilor mare-

lui poet a făcut ca cei prezenți să trăiască câteva clipe memorabile: „Trăind în cercul vostru strâns Norocul vă petrece, Și eu în lumea mea mă simt Nemuritor și rece.”

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

Într-o țară cu o extrem de slabă aderență la valori, a repecta un om ca Sorin Frunzăverde, înseamnă a cinsti valoarea înaintea altora. Adică înaintea acelor, la care invidia le sapă riduri în suflet. A nefericiților care nu mai pot iubi. A morților umblători...

Dacă pentru mulți președinți de Consiliul Județene "pălăria,, este prea mare, pentru acest bărbat, care a înțeles bine de la preabunii săi părinți că viața înseamnă sacrificiul părții față de întreg, pălăria funcției este prea mică. Istoria, mai repede decât credeți, îmi va da dreptate. Ce are acest om și le lipsește celorlalți politicieni români? Caracter! La Sorin Frunzăverde, interesele nu vor lua niciodată locul principiilor. Acest bănățean, ușor fălos, ușor sfielnic, a fost educat să moară la locul și pe vorba lui!

Am acceptat să așez într-o cutie cu cuvinte dialogurile noastre, abia după ce m-am convins că avem trei iubiri comune: teatrul, poezia și Țara Banatului. Apropo de poezie, e un privilegiu să-l vezi plimbându-se prin creația shakesperiană ca prin propria sa bibliotecă. Cunoaște bine acest om, cum spunea Nichita, limba poezescă; nu zadarnic a fost ales președinte de onoare al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Merită breasla jurnaliștilor un astfel de prieten, cu atât mai mult cu cât pe jurnalistul curat, rareori în viață, în afară de Dumnezeu, îl mai ajută altcineva. Ceilalți, la care se bat tătarii la gura lor printre clăbucii lacomiei de bani, are dracul grijă de ei...

Spuneam că ne apropie de icoana prieteniei trei mari iubiri, dar de prețuit îl prețuiesc pentru trei însușiri esențiale și anume: pentru felul măiestru în care poate pune instantaneu în echilibru două idei contradictorii, pentru discreția filotimiei, dar, mai ales, mai ales, pentru felul în care face să vorbească tăcerile.

Vasile TODI

Domnule președinte, haideti să mulțumim de la primul pas pe care îl facem împreună pe calea dialogului, Dumnezeului cel veșnic, pentru că ne-a îngăduit - ca să folosesc o splendidă sintagmă nichitastănesciană - să ne întâlnim în vremea viețuirii noastre. Apropo, de ce nu se află la porțile iubirii dumneavoastră pentru poezie, Nichita Stănescu?

► Deoarece, atunci când spun poezie, îl regăsesc întotdeauna în gândurile mele pe Mihai Eminescu și pe Ștefan Augustin Doinaș.

Uitați-vă peste umărul vremii, acolo în curtea școlii din Bocșa, se vede un băiat ușor timid, fălos fără îndoială și șovăielnic în relația cu zborul propriului destin - este elevul Sorin Frunzăverde. Au trecut anii domnule președinte, ce mai păstrează bărbatul de azi, de la feciorul de ieri?

► Visele. Și nu pot să nu mă raportez la versurile lui Radu Gyr: "Înfrânt nu ești atunci când sângeți/ nici ochii când în lacrimi ți-s/ Adevăratele înfrângeri/ sunt renunțările la vis".

De unde vine numele dumneavoastră încărcat cu atâta primăvară?

► De la tatăl și bunicul meu, firește. Vine de la oameni care au crezut și au luptat pentru destinul acestei țări. Și, fiindcă suntem "sub povara adevărului", trebuie să recunosc că de-a lungul timpului nu a fost un nume ușor de purtat, dar un nume de care sper ca fiica mea, Sorana, să fie mândră.

SORIN FRUNZĂVERDE

Când ați conștientizat întâia oară că adevărul se află de cele mai multe ori în opoziție?

► Nu sunt convins că adevărul se află de cele mai multe ori în opoziție, dar, parafrazându-l pe Marin Preda, sunt convins că în democrație nu se poate governa fără opoziție.

Care a fost tristețea dumneavoastră cea mai profundă, copil fiind?

► M-a întristat profund plecarea din casa bunicilor din Bocșa, Bocșa de care însă nu m-am despărțit niciodată.

Dar ca om?

► Sunt mâhnit de vrajba generalizată din România.

Care e calitatea bănățeanului ce-i atrage adversitățile?

► Banatul continuă să reprezinte "fruncea" și cred că tocmai această "fruncea" care nu se pleacă poate genera și percepții mai puțin pozitive. Dar doar pe termen scurt.

În cultura română, Arghezi s-a căutat mai

bine de 20 de ani. Un om politic unde ar trebui să se caute și cât?

► În viața comunităților pe care le reprezintă, în contingentul imediat.

În plasa vieții, dacă ați reînnoa un fir rupt, unde ar duce acela?

► Mai mult ca sigur ar duce în același loc: Colegiul Național "Traian Lalescu" din Reșița.

Sunteți un om cu școală făcută la vreme, te-meinic făcută, și sună frumos versul shakespearian rostit de dumneavoastră. Ce se întâmplă azi cu cultura română, ajunsă la liziera epilepsiei cu demența și exhibițiile erotice?

► Există.

Ce om politic tânăr este privit de dumneavoastră cu interes?

► Acel om care are vocația binelui, care conștientizează că politica presupune colaborare și nu învrăjpire.

Dar din sfera culturii?

► V-ați aștepta să vă spun un nume, dar nu o voi face. Voi aprecia însă întotdeauna un om nu neapărat din sfera culturii, ci de o cultură aparte.

De ce noi românii - asemeni rușilor - în libertate suntem păcătoși și în robie sfinți?

► Poate și pentru că "Învierea" a fost scrisă de Tolstoi. Iar izbăvirea prin credință-motivul central al romanului, nu are naționalitate.

Pentru lacătul politicii românești, la cine se află iarba-fiarelor?

► La elitele românești, de dreapta.

V-ați trezit vreodată în situația eroului lui Bacovia: "omul începuse să vorbească singur"?

► Vorbești arareori și mai ales cu tine însuși când vorbești despre dragoste și despre Dumnezeu.

Înapoi în curtea școlii din Bocșa! Sorin Frunzăverde, omul Sorin Frunzăverde este somat, în numele memoriei sale fabuloase, la amintirea primei zi de școală și a primilor ani.

► Emoție, entuziasm.

Din volumul "Dialog sub povara adevărului", aflat în pregătire la Editura „Cartea Bănățeană”